

**LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER
ONDERWIJS**

ADVIES 2014-09

16 oktober 2014

De klacht over het onpedagogisch handelen, onheuse bejegening en misbruik van gezag van de aangeklaagde ten opzichte van de leerling wordt, door de commissie in behandeling genomen. Het feit dat de beoordeling van het functioneren van een leerkracht volgens de CAO primair onderwijs een taak is van de schoolleiding neemt niet weg dat ouders zich daarover een oordeel kunnen vormen en dat aan de commissie in de vorm van een klacht kunnen voorleggen. Alles overziend zijn er geen argumenten gevonden die de stelling dat de aangeklaagde schuldig zou zijn aan onpedagogisch handelen, incompetent handelen, onheuse bejegening en misbruik van gezag ten opzichte van de leerling ook maar enigszins overtuigend onderbouwen. De aangeklaagde diende bij een zeer onrustige situatie in de klas onmiddellijk in te grijpen. Het middel dat door de aangeklaagde gebruikt is om in de onrustige situatie in te grijpen was proportioneel. Wat betreft de opmerkingen die de aangeklaagde zou hebben gemaakt over het terugzetten van de leerling naar groep 7, is de weergave van de gang van zaken door de aangeklaagde aannemelijk. Daags na het genoemde incident in de klas zijn klagers uitgenodigd het gesprek aan te gaan met aangeklaagde en de schoolleiding. Door de uitnodiging niet te aanvaarden hebben klagers de mogelijkheid aan zich voorbij laten gaan om (verdere) escalatie te voorkomen. De klacht is ongegrond. Aanbeveling over het maken en laten tekenen van gespreksverslagen.

**OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 14-09**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 30 april 2014 per mail een klacht ontvangen van de heer A. en mevrouw B. (hierna te noemen: klagers), ouders van C. (12 jaar), destijds leerling van school D. te Amsterdam (hierna te noemen: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 14-09, is gericht tegen de heer E., leerkracht van de school, hierna te noemen: aangeklaagde.

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter; de heer mr. W.G.G.M. van Holsteijn, lid en de heer mr. A.H. Westendorp, lid.

De commissie heeft op 5 mei 2014 het door klagers ingevulde vragenformulier ontvangen.

Aangeklaagde is in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. Op 24 juli 2014 heeft de commissie een verweerschrift met bijlagen ontvangen.

Op 29 augustus 2014 heeft de commissie in Den Haag een bijeenkomst georganiseerd tot het inwinnen van inlichtingen overeenkomstig artikel 12 van de Regeling Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs. Namens de commissie waren aanwezig de voorzitter, het lid van de commissie Westendorp en de ambtelijk secretaris. Doel van de bijeenkomst was het horen van aangeklaagde; deze had te voren kenbaar gemaakt niet op de hoorzitting te zullen verschijnen. De commissie oordeelde het noodzakelijk hem persoonlijk te horen. Van het gehoor is een verslag gemaakt dat voor de hoorzitting aan klagers en aangeklaagde beschikbaar is gesteld.

Klagers en aangeklaagde zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 5 september 2014 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Klagers waren daarbij aanwezig. De gemachtigde van aangeklaagde was eveneens aanwezig vergezeld van de heer F., directeur van de school.

Klagers hebben tijdens de hoorzitting vragen van de commissie beantwoord en een op schrift gestelde reactie voorgedragen. Deze is in afschrift aan de gemachtigde van aangeklaagde ter beschikking gesteld.

Ontvankelijkheid

De school was ten tijde van de voorgevallen feiten en de indiening van de klacht aangesloten bij de commissie. De zoon van de klagers was op dat moment leerling van de school. De klacht voldoet aan deze voorwaarden voor ontvankelijkheid.

Van de zijde van de aangeklaagde is aangevoerd dat klagers in hun klacht niet-ontvankelijk zouden zijn omdat klagers treden in de beoordeling van het functioneren van een leerkracht terwijl deze taak volgens de CAO primair onderwijs is voorbehouden aan de schoolleiding. De commissie verwerpt deze redenering. Dat de beoordeling van het functioneren binnen het kader van de CAO een taak is van de schoolleiding, wil niet zeggen dat partijen die niet bij de CAO betrokken zijn zoals ouders geen oordeel over een leerkracht zouden mogen uitspreken. Het staat ouders vrij om zich daarover een oordeel te vormen en - als zij vinden dat daartoe aanleiding bestaat - hun oordeel in de vorm van een klacht aan de commissie voor te leggen. De klacht is ontvankelijk.

Korte inhoud van de klacht

De aangeklaagde maakt zich ten opzichte van de leerling schuldig aan onpedagogisch handelen, incompetent handelen, onheuse bejegening en misbruik van gezag.

Ter toelichting voeren klagers aan dat het een paar keer is voorgevallen dat de aangeklaagde jegens de leerling naar hun mening exorbitant, buitensporig en misplaatst is opgetreden.

Sommige voorvallen hebben zich voorgedaan meer dan een jaar voor het tijdstip waarop de klacht is ingediend. Daarom spitst de klacht zich toe op een voorval dat binnen de termijn van een jaar valt, en wel de gebeurtenis op 18 september 2013. De aangeklaagde heeft op die dag het klaslokaal even verlaten en groep 8 duidelijk instructies gegeven wat te doen. Bij terugkomst van aangeklaagde ziet hij de leerling met een andere leerling aan het stoeien en stuurt hem vervolgens naar de gang. De leerling is als enige van de twee naar de gang gestuurd. De leerkracht bespreekt het gedrag van de leerling met de andere leerlingen in de kring terwijl de leerling op de gang staat. Als de leerling weer binnen mag komen, zegt de aangeklaagde ten overstaan van alle leerlingen tegen de leerling dat als hij zo door blijft gaan hij terug gezet zal worden naar groep 7. Bovendien zegt de aangeklaagde, aldus klagers, dat hij de leerling in de voorbereiding van de musical niet kan vertrouwen. De aangeklaagde geeft tevens aan te durven wedden dat de leerling zich de volgende dag en nadien vast niet zou kunnen gedragen.

De klagers hebben de aangeklaagde de mogelijkheid geboden het voorgaande recht te zetten. De aangeklaagde noch de schoolleiding heeft van die mogelijkheid gebruik gemaakt.

Vervolgens is contact gezocht met de vertrouwenspersoon. Hij heeft de klagers op 3 oktober 2013 geadviseerd overplaatsing van de leerling naar de parallelklas te vragen. Daar de leerling opgelucht bleek over deze mogelijkheid hebben de klagers daarmee ingestemd. De leerling heeft zich altijd onveilig gevoeld bij de aangeklaagde omdat de aangeklaagde zich ook non-verbaal niet pedagogisch gedraagt. Zo zou de aangeklaagde stelselmatig vragen van de leerling niet beantwoorden.

Op 15 oktober 2013 heeft naar aanleiding van de ontstane situatie een gesprek van klagers met de directeur en de adjunct directeur van de school plaatsgevonden. De uitkomst daarvan was dat de leerling is overgeplaatst. Daarbij zijn wel voorwaarden gesteld, te weten: de klagers nemen niet langer deel aan schoolactiviteiten en de klagers mogen niet meer schriftelijk communiceren per e-mail met de leerkrachten en/of de schoolleiding. Tijdens het gesprek was er geen ruimte of begrip voor de onvrede van klagers en hun vraagtekens jegens het gedrag van de aangeklaagde. De schoolleiding accepteert blijkbaar het misplaatste gedrag van leerkrachten en treedt in de ogen van klagers niet adequaat op.

Verweer

Namens en door de aangeklaagde wordt naar aanleiding van deze klacht het volgende aangevoerd. Op 18 september 2013 was de aangeklaagde even de klas uit om groep 7 naar de bus voor de schooltuinen te brengen. De aangeklaagde had duidelijke instructies aan groep 8 gegeven. Bij terugkomst hoorde hij een luid gebrul uit het lokaal komen en bij binnenkomst zag hij de leerling in een handgemeen verwickeld waarbij de leerling met zijn arm onder de keel van een andere leerling die leerling hardhandig tegen de muur drukte. De aangeklaagde schrok hiervan en stuurde de leerling naar de gang met de mededeling dat dit echt niet kon en zelfs gevaarlijk kon zijn. De aangeklaagde informeerde vervolgens bij de overige leerlingen wat er naar hun mening was gebeurd. Na vijf minuten is de leerling weer binnen gekomen. Vervolgens heeft de aangeklaagde de leerling gezegd dat hij zich af vroeg hoe het de leerling zou vergaan als de leerlingen aan het eind van groep 8 zelfstandig aan de musical gaan werken, dit omdat de leerling zich ook eerder in vrijere situaties niet aan de groeps- en schoolregels had gehouden. De aangeklaagde wierp de vraag op of het dan nodig zou zijn dat de leerling op bepaalde momenten als groep 8 aan het oefenen was voor de musical met hem in de klas bij groep 7 diende te blijven. Van terugzetten naar groep 7 was geen sprake. Het gesprek met de leerling vond plaats in een relaxte situatie in het bijzijn van de andere leerlingen van groep 8. De leerling had ook de ruimte om te reageren. Bij het naar huis gaan aan het einde van schooldag, leek de kwestie te zijn opgelost. De leerling gaf de aangeklaagde een hand en zei dat hij op zijn gedrag zou letten.

De aangeklaagde heeft het voorval dezelfde dag via de e-mail aan de klagers gemeld. Zij hadden eerder aangegeven dat graag te willen in situaties als deze. In de e-mail is tevens melding gemaakt van een misdraging van de dag ervoor.

De klager reageerde in eerste instantie begripvol maar klaagster geeft in een latere e-mail die dag aan de aanpak van de aangeklaagde onprofessioneel en onpedagogisch te vinden indien het zo gegaan is zoals zij heeft begrepen. In die e-mail stelt zij nog voor het gebeurde met elkaar te bespreken. In een e-mail in de loop van de avond geeft klaagster echter aan de aanpak van de aangeklaagde volledig ontoelaatbaar te vinden. Zij staat erop dat de aangeklaagde zijn woorden dat de leerling terug kan naar groep 7 als hij zijn gedrag niet verbetert ten overstaan van de klas terugneemt. De klaagster dreigt een klacht te zullen indienen.

De directeur nodigt de klagers de volgende dag direct uit voor een gesprek hetgeen de klagers weigeren. De stelling van klagers dat zij door de directie niet serieus zijn genomen, klopt niet. Klagers hebben de aangeklaagde niet de gelegenheid gegeven zijn kant van het verhaal te

doen. De klagers hebben wel dreigementen geuit hetgeen de aangeklaagde als zeer respectloos heeft ervaren.

Op 15 oktober 2013 heeft alsnog een gesprek tussen klagers en de schoolleiding plaatsgevonden. Daarbij is door de schoolleiding ingestemd met overplaatsing van de leerling maar wel onder de voorwaarde dat de klagers in het vervolg persoonlijk contact dienden op te nemen in plaats van via de e-mail. Dit om misverstanden te voorkomen. Daarnaast zou de leerling zich aan de schoolregels moeten houden en zouden leerkrachten zich ook klassikaal jegens de leerling op corrigerende wijze mogen uiten. De schoolleiding is van mening dat zij op een zorgvuldige wijze naar een oplossing heeft gezocht.

Ook in de nieuwe groep heeft de leerling zich niet aan de schoolregels gehouden. De leerling wordt daarin niet gecorrigeerd door de klagers, integendeel. In een brief van 12 april 2014 stellen klagers: “dat mevrouw X op haar nummer wordt gezet door C., afgelopen vrijdag, heeft zij enkel en alleen aan zichzelf te danken door haar incompetentie en pedagogische gedragingen.” Dit alles komt de verhouding tussen school en klagers niet ten goede.

Namens de aangeklaagde wordt geconcludeerd dat de klacht ongegrond is en de verwijten richting de aangeklaagde onterecht zijn.

Oordeel

Op grond van het uitvoerige dossier en hetgeen aan de orde is geweest tijdens de hoorzitting komt de commissie tot het volgende oordeel.

Achteraf is voor de commissie moeilijk vast te stellen of de leerling met een andere leerling aan het stoeien was of dat de leerling de andere leerling met de arm onder de keel tegen de muur had aangedrukt; wel is duidelijk geworden dat er een zeer onrustige situatie in de klas was waarin snel handelen geboden was. De aangeklaagde heeft er voor gekozen alleen de leerling op de gang te zetten. Als dat in gegeven situatie mogelijk was geweest, zou het naar het oordeel van de commissie beter zijn geweest direct los van de rest van de groep een gesprek met beide leerlingen te voeren. Aangeklaagde diende echter onmiddellijk in te grijpen. Het belangrijkste was voor hem een einde te maken aan een in zijn ogen gevaarlijke situatie. Dat doel is bereikt en het middel dat daarbij gebruikt is (korte tijd op de gang plaatsen van een van de betrokken leerlingen), acht de commissie proportioneel.

Wat betreft de opmerkingen die de aangeklaagde zou hebben gemaakt over het terugzetten van de leerling naar groep 7, acht de commissie de weergave van de gang van zaken door de aangeklaagde aannemelijk. Het feit dat de aangeklaagde - een ervaren leerkracht - niet over de bevoegdheid beschikt om leerlingen terug te zetten, maakt het onwaarschijnlijk dat hij daar mee zou hebben gedreigd. Klagers hebben bovendien tijdens de hoorzitting verklaard dat het hen bekend was dat terugplaatsen naar groep 7 niet mogelijk was.

Daags na het incident zijn klagers uitgenodigd het gesprek aan te gaan met aangeklaagde en de schoolleiding. Bij die gelegenheid had aangeklaagde zijn kant van het gebeuren aan klagers duidelijk kunnen maken. Ook verdere misverstanden over het terugplaatsen naar groep 7 hadden dan kunnen worden voorkomen. Klagers waren echter niet bereid tot dat gesprek. Het was juist en adequaat handelen van de schoolleiding en aangeklaagde om op korte termijn de ouders uit te nodigen voor een gesprek. Door de uitnodiging niet te aanvaarden hebben klagers de mogelijkheid aan zich voorbij laten gaan om (verdere) escalatie te voorkomen.

In hetgeen de klagers verder hebben aangevoerd, heeft de commissie geen argumenten gevonden die hun stelling dat de aangeklaagde schuldig zou zijn aan onpedagogisch handelen, incompetent handelen, onheuse bejegening en misbruik van gezag ten opzichte van de leerling ook maar enigszins overtuigend onderbouwt.

De commissie acht de klacht **ongegrond**.

De commissie merkt op dat zij het niet professioneel vindt dat van essentiële gesprekken, zoals bijvoorbeeld het gesprek van 15 oktober 2013, door de schoolleiding niet steeds een verslag wordt opgemaakt. De commissie zal ter zake een aanbeveling doen.

Ambtshalve

De commissie heeft geconstateerd dat de klachtenregeling van de school onvoldoende toegankelijk is. De commissie zal ook hierover een aanbeveling doen.

Aanbevelingen

1. De commissie beveelt het bevoegd gezag van de school aan de klachtenregeling van de school toegankelijk te maken via de website van de school en/of door deze op te nemen in de schoolgids. Het belang dat hij of zij die de mogelijkheid overweegt tot indiening van een klacht bij de LKC, zonder tussenkomst van derden maar in vrijheid de beschikking kan krijgen over deze gegevens, wordt daarmee gewaarborgd.
2. De commissie beveelt de school aan van gesprekken waarin afspraken met ouders worden gemaakt of belangrijke onderwerpen worden besproken altijd een verslag op te maken en dat voor “gezien” door ouders te laten tekenen.

Den Haag, 6 oktober 2014

C. Sjenitzer

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris